

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu, znale stvarati, a nesloga sve pokvari“ Nar. Pošt.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodpisani se dopisat ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak; Oglasi od 8 radakah stoje 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; Ili u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šljku postarskom naputicem (sasegno postala). Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dodje na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvama napiše: »Reklamacija«. Dopisi se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka na cijelom arku. Novci i pisma šljku se na uradničtvu ili odpravničtvu. Nebilježovani listovi se ne primaju. — Predplata u poštarinom stoje 5 for.; za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 250 i 1 za pol godine. Izvan carvine više poštarina. Na malor. br. 5 novč.

POZIV NA PREDPLATU.

Koncem julya mjeseca iztekla je mnogim našim čitaocem predplata, to jih molimo ovim, da istu na dobu obnoviti izvole. Opominjemo ujedno sve naše dužnike, da učine čim prije svoju dužnost, da uzmognemo i mi velike troškove podmiriti. Cijenu listu je na čelu.

Tko nam nepošalje na vrijeme zaostataka predati ćemo ga bez milosrdja sudu.

Novci neka se šljku jedino postarskom naputicem.

List se reklamira u nefrankiranom otvorenom pismu.

Uprava „Naša Sloga“.

Pedasetgodišnjica hrvatskog preporoda.

Zaokupljeni neprekidnom borbom za najprimitivnija ljudaka prava, za koja nam se proti našim narodnim dušmanom neprestance boriti, nemožemo se osvrnati, onako kako bi željeli, na događaje, koji se u susjednih zemljah sbivaju, promada su isti često od velike važnosti.

Priznajemo rado, da zanemarujemo mnoge struke ljudskog znanja i umjetja, da prelazimo preko važnih svakdajnih pitanjah, nu to biva jedino radi toga, što nam je biti uvijek na straži, kako vojniku na kordunu, da oduvamo pred dušmanom ono malo, što je ljudskoj zlobi i nepravidnosti preostalo.

Silniji od nas neprijatelji, zlobom, novcem i profirganošću, pružaju nezabitan prste i za posljednjimi ostancima našeg narodnog života. Oteli nam sve; preostao nam goli život u ti bezdušnici hoće, da nam protgnu istu nit života. Je li dakle čudo, ako

brance što nam je najsvetijega pod suncom, mimoidjemo mnoge, makar koli važne događaje?

Jedan od tih važnih događajah sbiti će se mjeseca oktobra t. g., a mi ga nikako nemožemo mimoidi ili zamučati, a to tim manje, buduć duhoko zasieca u kulturni život naša jednokrvna braće.

Mjeseca oktobra proslavit će hrvatski narod pedeseto ljetnicu svog preporoda. Svečanost ta biti će sveobća, narodna a prednjažit će svomu narodu — kao što to mora biti — hrvatska prijestolnica, bieli Zagreb.

G. 1835., dakle prije pedesot godina, započeo šaka požrtvovnih rodoljubah naporni rad, da probudi i pridigne hrvatski narod, koji bijaše do tada, što nemarnošću svojih sinovah, a najvećma tudjom vladavinom poštišom, raztrovan i u smrtni san uljuljan. Spomenute godine počinje u Hrvatskoj takozvano: »Ilirsko doba«. Mladi pisci, činovnici, liečnici, vlastolini, obrtnici, pak isti vojnici podaše si junačke desnice, da spasu svoj narod od gotove propasti. U svojom žarkom rodoljublju i mladonackoj zanečanosti odlučihše protagnuti svoje rodoljubno djelovanje i na ostala južnoslovenska plemena. Oni pozvaše u svoje kolo sve što je još narodno čutilo, sve i svakoga, komu nije bilo jošte srce za narod prestalo kućati. Bratskomu pozivu odazvalo se braće sa raznih južnih zemljah. Kolovodje prozvali se »Ilirci« hotedji oživotvoriti Napoleonomu Iliriju a ujedno izbjeći svakomu trvenju izmedju pojedinih plemenah radi narodnostnog imena.

Glavno sielo »Ilirisma« bijaše i ostalo je u Zagrebu. Od tuda radili su vatreni ilirci perom i riečju

neumorno i neprestance oko prosvjete svoga naroda. Od to doba počelo se u Hrvatskoj iznova gojiti narodni jezik u školi, urodih, kazalištih i u javnosti. U toku od 50 godinah pokročila je Hrvatska u kulturnom životu u toliko, da se njezinomu napredku isti nepriestrani tudjinci divo. Podiglo se pučko školstvo kano i kod ostalih naprednih narodah. Postvarali srednjih školah u svih glavnijih gradovih zemlje. Pobrnilo se za odgoj pučkog učiteljstva, poduku u pomorstvu, trgovini i obrtu. Nije se zaboravilo niti na poljodjelstvo, šumarstvo i trgovinu. Hrvatska imade svoja gospodarska učilišta, trgovačke-obrtničke komore. U glavnom gradu kraljevine postoji i najviš i učevni zavod, sveučilište Frana Josipa, akademija znanosti i umjetnosti, narodno kazalište, glasbeni zavod i više drugih znanstveno-umjetničkih zavodah. A tko bi nabrojio sve stečevine, koje je izvezivao hrvatski narod u teklu od posljednjih pedeset godinah na prosvjetuom polju, sam, bez ikije pomoći, često uz silno zaprieko?

Hrvatska — prom nije niti iz daleka ono, što je njekoč bila — uživa danas takodjer medju izvanjskim svijetom dobar glas, a njezino političko stanje i geografički položaj jest takav, da ju nemože mimoidi bolja budućnost.

Sve spomenute stečevine jesu plod posljednjih 50 g. Ovim stečevinam posvećena će biti narodna svečanost mjeseca oktobra t. g.

Hrvatski narod sjeat će se kod one svečanosti svih onih burnih događajah, što jih je prepatio od god. 1835—1885., svih sgodah kod kojih je porom ili mačem sudjelovao, svih

onih muževah, koji su mu u borbi prednjačili.

Gradjanski odbor u Zagrebu čini velike priprave za narodnu svečanost; on bo hoće, da dostojnim načinom pred čitavim narodom prikaže narodne stečevine poslednjih 50 god. Odbor taj želi dostojno proslaviti narodni preporod, koji ima narodu podati mnogo spasnosnih naukah i mnogo nade i utjeho u bolju budućnost.

Narodne stečevine Hrvatah jesu ujedno stečevine i ostalog Slavenstva, te kao što se njimi ponose i dieš Hrvati, jesu iste na radost i utjehu svomu Slavenstvu.

Svečanost narodnog preporoda braće u kraljevini proslavit će i istarski patnik, u srdcu, sam, skromno i tiho kao što mu je život skroman, i tih i... Krv nije voda, a slava braće je i naša slava.

DOPISI.

Iz Cresa dne 10. lipnja 1885. Onaj čoravac iz Lošinja najbrže da će raztrubiti u svojoj lažljivoj »babi« da je stranka popovska bila hametom potučena na dan izbora fiducijarjah dne 18. prošloga maja. Mi znamo, da nijedan pametan čovjek a i malo koji šarenjak vjeruje čoravcu, navlastito otkad je onako bedasto pisao u »babi« proti nekim našim i to najboljim svećenikom. Pak zato smo mislili, da ne treba vam opisivati naših zadnjih izborah, ali kad dična »Naša Sloga« želi saznanati sve potankosti o izboru u svakoj obćini, to ćemo vam i mi koju reći.

Poznato je već avim, da je talijansko političko društvo iz Pazina razaslalo na sve strane novca, da tim orudjem kad nemože pravicom, naše kmete zavede; da jih podkupi, da jih smuti te ako je moguće, razluči od njihovih svećenikah. Da

PODLISTAK.

Istrijensija ili dipla Babinoga Marka.

Ako ikadare, danas u srdcu žalim, što mi dijetetu u kollevoi domaće vile neprisudila pjesme dar; ako ikadare, danas bli udario u gromorne žice, da se ori vlepjesan u slavu miloga mi Istarskoga roda, da se ori miloskladna i dalekočujna preko gorah i dolovah, kolika si, Istro, duga i široka, od sjevera do juga, od zapada do istoka, da mu jekom odjekuje i preko »Medjaškoga Stolca«, ostone brata od brata razstavju: Istrijansku zemlju od Hrvatske, (dva imena a sve jedni ljudi!). Alleluja! Jehova donapokon primio je milostiv dugotrajnu pokoru, uzdah, suza »Vučkog Pustinjaka«, povratio je život u zamrle kosi našeg Lazara, proniknuo životnim žestilom zapadnu granu hrvatskoga »Stabla«, da košato potraje podavati lagode i lagode na uhar čovječanstva. Alleluja! Ve-

selite se ljudi hrvatskoga roda i plemena. Alleluja!

»Tankouha mrcina« dost se namum-lala, dost se narezila

Kada koje srdašce zatrepti Za rodjake, što je s one strane.

I Bogu budi hvala, jer lekra, koja još tijaše (u bratu Istranu)

Na jedanput plamenom uzplanu Ohliza ga, sva mu rebra prožga**).

Alleluja!

»Strahovita nemane« nedopuštala, brate Istrane, da se iz tvrdoga sna probudiš kao ljubko jaje, a ti mi se eto lavom probudjuješ. Jošte nijesi pravo nit protro sanenih odluh i kako si još monče goloruko, tvoje neman, prem kruto snabddivene izdajničkim oružjem laži, spletke i kievate, nemogu ipak da odole niti prvom jurištu tvome. I stala Latina ljuta krika:

I bje Latinu bjeitati I bje Latinu kukati.

I razprišeni na sve četir svijeta strane; jedva dospjeli naši vragovi odvesti na utaru kršljavoga svoga »Konjčca«, škjo-

cajdih pošvkanih šljakah, na kameniti Plavnik, da se jedan snadje od strašnoga sudara, od krupne šale, kojoj su ga »principes« izvrgli, kad su ga na bojne polje povel i ljutom uzdom zauzdali, a njezne njegove koštice jedva bile podobne, da prenose gospodske kudjelje. Tuj mi vjekuj mo »Šešer-Konjčcu« i što si i dosad bio: »inter oves, capras, vaccas — budi i nadalje de Plauno abbas.«

A ti naš Mrkodine! čuj:

... kako ti narod poje: Davor konju, davor dobro moj!

I tvoje će ime se proneti Na očišneke dole i vrleti.

Kako nisi dosad, da nisi bio ni odsad: ... srca do novoška,

Već da imaš tri srca junačka.

Na pameti ono imajuči: U dobru je lahko dobru biti,

Na mucl se poznaju junaci I med konji — konji vljenjaci*).

Budi da i njesu ovi izbori promienili brojevi ondošaj istarskih poklisarah na car. vieču, ako se pomisli na vanredno saučeeše birača, na svemoguću napinjanje tal. pol. družtva, na prisnost inkarniranu u nekih osobah u puljskom kotaru, koje su s Kvarnera prenlele svoj štop; lahko je zaključiti, da je narodna stvar u Istriji učinila orljaški korak. A što se jednom skupi pod naš narodni barjak, valjai to je za uvijek za Irredentu izgubljeno. Pogledajte na istarski zemljovid, upovavite vjesti a izbornih bojištah, pak ćete uviditi, kako naš živalj stiska i sužuje protivnike željeznim kolobarom.

U Pazinском kotaru udarili smo sedmoglavnog zmaja baš u srce!

Potrajte naši, pak za malo godinah, da vidite čudnoga skoku. Našemu će se »Mujl-biti ili predati ili će čuti onu neumoljnu: u more. Ovako pojmi i Babin Marko gorku fatnu okolnosti, ter ga spopala gorka muka. A stara je rieč, da gdje muka tu je i luka. Kako je bahji posuo podati se u nevajli prekomjernoj žalosti, tako je leto nejunasčki, izručiti se u dobru prekomjernom veselju, zato se Rešetar svraća

* Vidi Fluminensia, Karežova Pustinjaka Vučke.

** ibid. *** ibid.

* Vidi Palmovićeva »Mrkodnu«.

je novca došlo i nečemu slično o tom već niško nedvoji. I valjalo se je latiti novca, jer od e. kr. političke oblasti ne bilo se ničemu ufat: ode dragi kompunar Elušegi Naši šarenjači proturili dan dva pred izbori glas, da čemo mi poslati u Beč spred kralja, ne Vitezica fureštoga, već našega čovjeka, mladega odvjetnika dra Jušta, koji najrevniji »Austrijanac« a još revniji Hrvat, piše u svojem naslovu, da se ostri- vić štino pliva izmed Krka i Cresa ne- zove već »Plavnika« već »Plavnol« To vam on piše od prevelike ljubavi prema hrvatskomu jeziku i hrvatskomu puku.

Zatim poslali emisare a novci po selih najviše k Predočšanom i Orleščanom. Ne- usudili se poslati novca k Dragozeščanom i Beljanom, jer su oni počeli oči otvarati. Doznali su seljaci iz onih stranah, da od- kičgđod sabori obstoje i u Beču i u Po- reču, da još nije za njih nikad nijedan nitl rieši progovorilo, a da je to Vitezic prvi bio, Bog ga pošivio, koji se je njih domislilo i onako lepo i mudro u Beču za njihovu luku (porat) govorilo. Ipak čič- čaća nemogao prestrpjati, a da ikako nesmuti i one podobnice, pa kad nisu va- ljali novi, a boječ se, da bi šarenjači iz- gubili kad bi došli svi birači iz Dragozeš- ti iz Beloga, poručao njim dan prije izbora nekā doma ostanu, pače jednoga najbo- gatijega seljaka ustmeno na to nagovarao. Al zato bila šarenjakom obilnatja šetva na Predočšani, u Orleču, Valunu i Lu- beničan. Na Predočšani poslušali se svojim vjerna Banščem. Čudnovato! Taj Banšč živi na najveću smutnju svih seljakah već nekoliko godina sablazno. Občina morala bi zapriečiti tu sablazan u naših stranah pečevunu, morala bi dakle Banšču biti protivna, a ipak Banšč je obščinski rōb; on će za cresku občinu i u vodu i u oganj. Kako se to čade protumačiti? Mi se ra- zumićmo. I taj smutljivac tako vam je za- veo Predočšane, da su oni — sram jih budl — svi do jednoga glasovali proti svomu popu a za fiducijarije šarenjačke, med kojimi upisali najprvoga Banšča Čast vam Predočšani, Orleščani, Valunjanji i Lubeničan na takovom fiducijariju! Mi vam ga darujemo, pače svjetujemo vas, da si ga drugi put izberete za »podeščada«. Buš je dostojan vas!

Po jugu pak izasali šarenjači druge svoje vlerne sluge, nekoga Rodinisa, Ro- sovića i Pavana sve u istu svrhu i i telim orudjem: »glasujemo za našega čov- jeka a ne fureštoga«. Nečudimo se, da su za šarenjačke fiducijarije glasovali Valu- njani, jer su oni to uvijek činili, a med njima je pop, koji nam nije nikad bio u prilog, koji nečuti nikakove domovinske ljubavi, koji nikad neglasuje za nikoga, kako da to nije grih, valjda da nekomu ugodi li da se nekomu »nezameri«, al se čudimo Lubeničanom i njihovu plovanu, koji su drugda ako i ne svi, u sve stali, a još više čudimo se bogatim Orleščanom, koji su se dali ovaj put za sami jedan florin prodati; oni koji u bogastvu plivaju, koji bi mogli biti najnezavisaniji kmeti na otoku. Valja da ste vi Orleščani prevedi la- komi za taj novac, al se spomenute, da je

evo svomu poslu. T ko se i vi, braćo su- borulci, vratite na svoje čardake, da stra- žite budni, da podučavate neuke, da naše uzdržite na zadobitih stanovistih, da ja- čite što je slabo, jedā nas očekivani Vazam nadje još bolje pripravne. Bog će dati pak će bolje biti. Osvanut će danak bieli, kad čemo:

»Svoju imat kuću, hljeb i sō . . . a tada poći čemo nebugu po Stojku li Slo- bodu ljepotu djevojku.»

Gdje je muka, tu je huka, rekao sam. Čujte kako poručki Omnibus huđi. A na koga hoće da huđi ako ne na prevriedne pastire našega Izralta. Stala ga gorka po- maganja na vladu, na Ordinarijate, da svedešte kleru ruke, da jim zadepite usta dok se sa najvišeg mjesta poručuje na- rodnom: »Kakvo mi pošijete paktisare, takve čete imati zakone«, a s Rima, neprestaju opominjati, da neprestanje putili krščan- ski svet i čuvati ga od vakova u ovčjoj koži i blistrite pojmove rieđu i perom.

(Dalje sledi.)

taj dobiveni florin bio Judin florin! Ču- dimo se i kuratu belejakomu što se ovaj put nit najmanje nezauzeo za ove naj- važnije izbore.

Al našim šarenjakom: nebili dosta amšari, nebili dosta poručki, nebilo dosta- tan nit paznički novac, trebalo još i pri- liska i strahovanja. Na dan izbora skupila se mala šarenjačka četa — malena je all brabra (17) — da naše seljake amšeruje, da jim se ruga, a da naše svedščike »pudje i proklinje — da neslogu i razdor alje. — U toj oščili: »pablino« (mudre ljude i fine glave: Jorka iz Lošinja, glasovitoga »ba- binoga« suradnika, jednoga, koji mora savalliti redovnikom, što se je u vrijeme svojega školanja u nekoj prigodi napred prošuljao, zatim mudroga Zaharica, koji od prevelikoga nauka i znanja nije još položio neke epistoljarske izpite, opazismo, tko bi se bio nadao, i Bjlor Keka Molja do sada velikoga popovskoga prijatelja (17) brata onoga, štino sjedi u rovinjskoj gajbi, zato što ne lani u Osearu pogrdio sliku našega cesara, opazismo i još nekoje, na koje se nije vredno obazirati.

(Nastavit će se).

Pogled po svijetu.

U Tratu, 5. augusta 1885.

Viest, da će se sastati naš cesar sa ruskim carem negđu mjeseca sep- tembra, biva sve to vjerovatnijom. Mjesto sastanka nije još poznato.

Dne 8. t. m. odputovati će cesar sa cesaricom u Gaštinu, da tam po- sjete njemačkoga cesara Vilima.

Pošto se vrate nekoji austrijski i ugarski ministri sa dopusta, započeti će u Beču ministarske konference. Osim predlogah za delegacije i parla- mentarnoga programa, razpravljati će i o financijalnoj nagodbi izmedju obih polah države.

Kao što smo jur javili, stupio je u život novi obrtnijski zakon, usljed kojega moraju nekoje radnje u sve- tađni dan posve prostati a nekoje su na jedan dio svatka ili nedelje ogra- ničene. Gradaški trgovci zamolili su ministra trgovine, da bi ublažio po- nešto taj zakon glede dućanah i to tako, da bi ostali dućani ili trgovino po nedeljah otvorene u većih mjestih do 10 a u manjih mjestih i selih do 12 sati, t. j. do podna.

Nemiri u moravskih tvornicah nisu još posve prestali. Tvorničari u Brnu nagodili se sa radnici nu na- stali su nemiri u nekojih drugih tvor- nicah u Lomnici i drugdje.

Usljed putovanja baruna Jova- novića u Beč, bio se raznesao glas, da će on odstupiti, nu ta viost se sada opravrgova tim, da je namjest- nik Jovanović pošao jedino radi toga u Beč, da izvjesti vladu o pol. stanju u Dalmaciji.

Slovenci u Koruškoj imadu po- težkoćah kod unašanja imenah u crk- vene matice, kao što i mi u Istri. Medju nami je jedina razlika, što u Koruškoj zapovjedaju Niemci a kod nas Talijani; inače možemo si dati ruke.

Prijateljstvo izmedju Čebah i Madjarah potrajat će — kako se čini — vrlo kratko. Česi pitaju naime na- rodnu banku, kao što ju imaju i Ma- djari, promjenu naslova na banko- tah itd. Niemci i Madjari složno viđu, da netreba Čehom ništa dati. Madjari bi dopustili, da se uz njemački tekst uvrsti na banknotah i Česki, nu boje se, da bi poslji i Hrvati zahtjevali, da se uz madjarski tekst motne i hr- vatski.

Prošlog mjeseca sastala se u Draždjanih njem. gombalačka družtva. Tuj se silno demonstriralo za veliku Germaniju a medju demonstranti od- likovali se osobito austrijski Niemci.

Zastupnik u car. vieđu Strache na- glasio je u svojem govoru: »da au- strijski Niemci vrše napram svomu cesaru dužnosti, ali njemačkoga ce- sara i kancelara da štiju i ljube«. Eto, kako daleko dopire ta tolika raz- vikana vjernost njemačkih liberalacah napram svomu cesaru!

Njemački listovi pišu, da kani biskup Strossmayer pohoditi polovicom ovog mjeseca hrvatskoga bana. Tomu običajnu obšajeti pripisuju, da pred- veliku važnost, nu mi dvojimo jako, da će do toga doći.

Srbi imaju sada svoga vrhovnoga vladiku za kraljevinu Srbiju. Na tu čast bijaše povišan metropolit Teodozij.

U Mletoih su svršile narodne svečanosti, koje bijahu započele prigodom pušćenja u more jedne voj- ničke ladje. Svečanosti prisustvovalo je takodjer mnogo gostovah iz Trsta i Istre — sve najodanijih austrijskih državljanah!

Nesretnu Španjolsku neće da ostavi grozna šiba, strašna kolera. Još umire danomice do 2000 ljudih. Pišu, da je do konca prošloga mje- seca obolilo okolo 200.000 osobah, a umrlo jih 23.000. Iz Španjolske uvukla se kolera i u Francozku. U pomor- skom gradu Marsilji umrlo je do sada jedno 50 osobah od kolere.

Niemci, živući u Rusiji boje se, da će jih ruska vlada potjerati kao što je to učinila njemačka vlada sa Rusi, koji su živili u Njemačkoj.

Francozka zastupnička kuća do- zvolila je vladi kredita 12 milijuna franakah za ekspedicioju u Madagaskar. Grčka zastupnička kuća prihva- tila je vladin proračun i više finan- cijalnih zakonah.

Razmirica izmedju Englezke i Rusije nije još dovršena, a obistini- li se viest, da su se Rusi opet pobili sa Afganoci, neće niti doći brzo do riešenja afganskog pitanja.

Ma grobu prijatelja

**IVANA ZAVADLAVA-
a. kr. kotar. komesara,
umrvšeg dne 25. srpnja 1885.**

1. Tebe dakle kruti pomor, jao!
Mom rodu lužnom ote iznenada
Ivane dragi nado naša mlada;
Koj' avetu stvar nam svedji si branit znao.

Za prava naša vojnuć si pro
Mučenik dišni, a u raju sada
Dostojna zato čeka Te nagrada;
Medj nami vječni spomen Ti ostao.

Na ranom grobu Tvomu suze lju
Starica mati, mila žena, djeca,
Sva rodbina ti u crno zavita.

Za Tobom bolno uzdišuć jeca
Sloven i Hrvat, Istra i Gorica
Ivane mili lahka Ti zemljica!

J. Ž. K.

Franina i Jurina.

Zr. Zadnju si ugoniš, da vidišmo ako ćeš i ovu.
Jur. Ču?
Zr. Kade je obščina, va koj je obščinski fanat proglašil, da se već neće na place niš publikat zač da se ljudi s njih rugaju?
Jur. Je još ča?

Zr. Kade se za zakon nemari.
Jur. Niš više?
Zr. Kade bi trebe dobru matlu.
Jur. Ni dugo ni za vlas od nekidanje.
Zr. Viš vripić!

Zr. Anka mi avrio votā persae, se sapevo-
Jur. Oho, ča to parlačā?
Zr. Niš ja niš, lego san se spametil na-
onoga šarenjaka z Opatije, ki j na dan-
balotaciona goraje besedi zgovoril.

Zr. A paš pak to?
Zr. Bil bi rad fiducijar a manjkalo mu j' glas pak se j' zjidal, da st seba-
glas dal.

Zr. Ja, ma kakov dobar, zač mu slabega-
nefall.

Zr. Ča ti se vidi Jurina, koji ljud su naj-
hujli na tem svete?

Zr. Hml nije baš lahko na to odgovorit,
ač ih je svake sorti na svete; nu po-
moješ misliti on su najhujli, ki nimaju
niš a hoće bit gospoda; ki niš nede-
laju a hteli bi na tujih pšedih najbo-
lje jesti i piti; ki dalaju vavek krivo-
a hteli bi pred svetom imat vavek
pravu; ki se drže sveti a su živi vraz-
tikve; kim je najveće veselje - druge-
orati, gradit i klevetat; kima nije niš
svato leh . . .

Zr. Ma ti si bil najbrže ovah dan va Bu-
zetu?
Jur. A sam, zač takō govorim.

Zr. Ča takō je to?
Jur. Ma jušto takō.

Različite viesti.

Na temelju zakona za Istru imalo bi se svake tri godine obnoviti obščinsko zastupstvo. Usprot tomu jasnomu slovu u zakonu a upravlja obščinom Buzet već šestu godinu. Ču se to isto zastupstvo. Još mjes. maja 1884. obavio se je novi izbor zastupstva, a ovo prošla je godina i dva mjeseca a još se nije za- stupstvo konstituiralo. Za- što? Valjda stoga što je većina zastupnikah hr- vataka.

Obščinom buščanskom (na otoku Krku) upravlja jedno te isto zastupstvo već šestu godinu. Uzaludni bijahu svi utoci, molbe i rekursi. Žvila ustavnost i!

Imenovanja. Ministar prav- sudja premjestio je na vlastitu molbu g. Antona Visintini; kot. sudca u Podgradu ka kotarskomu sudu u Poreč. Sudbeni pristavi kod zem. suda u Tratu, gg. Karlo Dejak i Šime Letić imenovan u kotar. sudci i to, prvi u Podgradu drugi u Vo- loskom. Čestitamoi!

Petar Dujmović. Nemila smrt pokosila nam opet mladijahan cvjet, bujni život darovita i čestita mladica P. Dujmovića, svršnog sedmoškolca, rođem iz Baške na otoku Krku. Gubitak je to velik za razvijenije roditelje i raztužene prijatelje, a nemanja škoda za cio porod, komu bi bio zalato pokojnik jednom na čast i korist. Pokoj vječni blagoi ti duši, dohri Petre i lahka ti bila domaća zem- ljica!

Promovirani na čast do- ktora bili su prošlog mjeseca: g. Ivan Gršković iz Vrbnika, št doktoru svihjuh pravah na sveučilištu u Gracu, a g. Ante Gršković, iz obščine Dobrinj, za doktora orkenoga prava u Rimu. Čestitamoi!

Obščinski odbor u Bu- zetu. Radi neredah u obščini Buzetu, koje smo u poslednjem broju spomenuli, bijaše nam list zapljenjen. Teško nam je dakle držati u ono osinjako gnjezdo ne- čemo li, da nas opet nezaklade. Javljamo dakle jednostavno, da se vlada imenovala u Buzetu obščinski odbor od pet članovah, koji će upravljati onom obščinom i valjda pripraviti listine za nove obščinske izbore. U obščini Buzetu imada preko tri četvrtine Hrvatah; kod poslednjih obščinskih izborah izabrano bijaše od 30 zastupnikah, 20 Hrvatah a u novoimenovanom obšč. odboru susjedati će četiri Talijana i jedan Hrvat. Dodajmo k tomu, da je onaj naš malo- vješt obščinskoj upravi, da je jedan napram

Estvorilo-lato što i ništa, da je predojed-nik tomu odboru Talijan — pak smo valjda i sve rekli, što se o Buzatu reči smije. Daljni sud neka si stvara: svatko sam.

Nastavak člančica »Saba-zan u voloskom zastupstvu. Usljed uvredle nanečene kapetanu g. T. po ribaru Milošinuđu vulgo Pađi, prvi prijavi stvar sudu kano uvredlu poštenja. Usljed toga i drugi, valjda misleć, da će se tim gosp. T. prestrahiti i onda da će si jedan dru-gomu »prospostiti« prijavi Tomašića, koji kad mu je on (Pađa) onako grdu uvredlu u lice bacio, da je odgovorio »vi ste tate, a ne ja.

Na razpravu, koja bje obdržavana dne 15. prošloga mjeseca, bješe pozvani kao svjedoci svi običnici zastupnici, koji sablazni prisustvovaše. Svi potvrdiše, da je »Pađa« rekao Tomašiću »tate i svi re-koše, da nisu žuli, da bi Tomašić Miloš-inoviću odvratio blo »vi ste tat a ne ja«; jedini g. Vrtljen iz Škrič, pod prisegom izreče, da je to čuo.

Gosp. sudao prislužnik Dr. Colombis povjerovao je više ovomu posljednjemu nego deseterici drugih i odsudio Miloš-ovića na 20 fr., a g. Tomašića na 10 fr. globe. Objavio prijavitelji utok proti osudi. Konačni uspjeh utokah javiti ćemo u svoje vrijeme.

Što se razpravljanja u običnikih jed-nicah od 25. junnja i 14. junnja tiče, te su obje bile, kako već poslednji put javismo, vrlo burne.

U prvoj bilo je med ostalim na dnev-nom radu i odobrjenje računah za prošlu godinu. Kad se do te točke došlo, predloži g. Tomašić — taj danas već »enfant ter-rible« voloskih dominatora — da se ra-čuni predadu posebnomu, zato izabrat se imajudemu odboru od 3 ili 5 licah, da ih pregleda i u svoje vrijeme na potvrdu za-stupstvu predloži. Je li ikad lico što go-rega predložio i Digne sa bura na njega; neko reče: »To bi bila stvar koja za nas; što bi nam na to ovlasti reklo kad se mi nebi uzdali u načelnika, koji se račune vodi; drugi dodade: »kad se vs naučimo u načelnika ja se nenasadam u odbor, koji si predlaže, da se izabere«, itd. itd. Na gla-sovanju Tomašićev predlog pada jer za njega nisu bili nego on i još dvojica za-stupnikah i računji bješe naprosto odobreni.

U sjednici od 14. prošloga mjeseca pak opet bilo bure, jer je g. Tomašić, kad se raspravljao proračun za tekuću godinu, opazio, da bi se nekoje stavke mogie iz-pustiti kano n, pr. onu od 50 f., odlučeni za nekakve komisije u Opatiji, dodav, da bi to zastupnici mogli bezplatno obavljati, pošto je i onako blagajna uvijek prazna. Tko je gore rekao! Gosp. načelnik po-vice: »Ma lei la parla troppo la sa«. G. Šikić, koji je također u toj komisiji, otrese se veleć, da treba platiti onoga tko što radi, da on nije dužan nikomu ništa ba-dava činiti itd. I taj predlog gosp. Toma-šića kod glasovanja pada.

To vam je evo životni čitatelji, mali izvadak iz života voloskog zastupstva. Mi bi mogli u svakom broju ovakvih stvarih donasati al scienimo, da nije vredno. Naši čitatelji i pravi rodoljubi naši će uviditi i iz ovoga, na kojoj su strani pravi prijau-telji puka, je li na strani gosp. Tomašića ili Pađe, pa će ako Bog da, prigodom budućih izborah — za koje g. načelnik, kako čujemo već sada prokure sabira — znati, koga da opet izabere za svoje otce i zastupnike.

Talpa itala pod njemač-kom krabuljom. Istarska kamora, da čim dalje rasprostrani »patvorice« iz svoje kovačnice, laži, klevete i spletke, utiče se višeputah u najnovije doba k svojim njemačkim drugaricim, s kojima je najsođalnija u fakcijoznosti. Njezin stajni agent prenesao je svoju »pravnicu« — i preko svoje volje — s Kvarnera na istarsko kopno. Netom označeni »della«, počamši od prošlog mesopusta, pod nje-mačkom krabuljom noal na pazar takovih stvarih, koje nelmadu ni glave ni repa, sve da i jesu prošle kroz najkrupnije je-zikoslovne korekture.

Na prvi mah poznati je toga »Rufina« po namazanoj cervenkosi, po dugih le-

gendarnih magaređih ušesih i po pentavom govoru.

Bulanzadi pred izbori ob aeventualnih kandidaturah za car. vieće, uplitao taj »Makaronecino«, kako i njekad a Kvarnera, nevine osobnosti; a kojim, za tako reći, za istim stolom gađe čere i na kojih hotio bi, da izakli svoje nizke, malodušne strasti. Jedini zanat, komu je možda do-rastao taj »legendarni ušesar«, blo bi da nosi po zajmovih kapulu, limune i druge plodove sottoventinskoga podneblja, kad već neima dosti smlonosti talijanskoga »bravo«, da barata bodežom, u kojoj po-sljednoj umjeđi njegovi zemljači jesu ne nadkriljivi »masetri«.

U svojoj olimpiškoj prevejanosti ima obrazne datirati nealane proizvođe svoje neumnosti iz takovih mjestah, gdje doti-rih beđkih listovah nit po imenu nepo-znaju i trubići, da je po kvarnerskih oto-čih drugi »Umgangsprache« na talijanski i njemački jeziki! kapule, kapulet moj Ma-karonecino!

Kako njekod »Yorkom«, tako se ple-meniti taj par pari »Veritasom« — tim lucus a non lucendo.

Ovoliko da zna, da ga znamo. Oja g. Šefe, koji plemenito instruirah svoje Ti-barjaji!

Buda i nadalje »jerao svoj čeravi zanat bit ćemo i proti svojoj volji prihijleni iz-neati pred običnatvo tu stajpu italije i opisati njezino neslavno vjokovanje, smil-jinski instinkt ter ine bestjalne vlastitosti, koje su inače dobro poznate u atanovih istarskih krugovih a najpaše u dotičnoj trččanskoj obitelji, kojoj je mecenatstvo bač krasno naplatilo.

U Martinčičoi na Creskom 6. Srpnja, — Spried četiri godine slavila se ovdje člančica u čast i uspomenu Sv. Cirila, slovinskog Apostola uz veliku slaj-nost i prisustvo odličnih oioabah. Nu ni ove godine ne »odusta ovo hrvatsko mjesto a da ne počasti uspomena smrti brata mu sv. Metoda. Već u oči blagdana sve-čanim tuktanjem mnogoliasnih zvonah navješćivala se izvanredna svetkovina do-juđućeg dana, i svakomu od nas zakuce srcece nadom, da će dočekati tu prigodu, da se pomoli hrvatskim Apostolom e da bi mu oni sve to bolje ojađali vjeru u Boga i ljubav prama miloj domovini. Za sveča-nost bi određena ovdješnja manastirska crkva, podignuta nazad preko 400 god, u čast našeg Sv. Jeronima. U tu svrhu bi što prikladnije i »lepkie naređena i svečano ukrućena, a na veliku štiveniku postav-ljena silka današnjih Svađarab. S prvog jutra zvonovi navješćale veselje i izvan-rednu svetkovinu, ter isti brodovi, koji se tu slučajno nalazili, sudjelovaše radosti razvijajući svoje zastave. Prem bijaše ovdješnji blagdan, ipak sva slajnost bi sve-čana u rečenoj orkvi, čim i isti ovdješnji žup, upravitelj izreče tu eprovga jutra sv. Misu po glagolji, kako mu je to stari i srden privikauti običaj. O desetom satu uz prisustvo celog ovog pučanstva, a i mnogih pridošlicah bližnjih župah, započe svečana sveta Miss, po običaju glagoljs-ko m liturgijom; all izvanrednom sveča-nošću obavljena od ovdješnjeg manastir-skog Starešine, slušena uz asistentiju. Kroz sv. Misu drža naročito sljovo u čast Sv. Cirila i Metuda mjestal upravitelj župe v. č, pop Jerko Grčković. Jezgrovitom svojom besjedom razložio pobožnomu puku muke-trpno žitje tih slovipskih Apostolah, napo-menuvši naim, kako samo kroz njihovo djelovanje i trud naši pradjedovi zagrlješe vjeru katoličku, tr bi uvedena i potvrđena u naših stranah glagoljska liturgija, koju uzdržaše ovdješnji »retrosedi« od prvog svoga postanka. Zaključiv, bodreć poznatom svojom riečitošću slušaoce, da se danas sveradno pomole tim nebeskim zaštit-nikom za sv. crkvu i dobrobit milog doma i rođa, a da kroz njihovo odvjetovanja, sve što se diši hrvatskim imenom, što prije združi se u jedinstvu vjere katoličke. Poslije podne istom svečanostu i jezikom bi obavljena Vjeternja. Bog dao, da bi za više vremena uztrajala uspomena ove svečanosti u srdcu ovog puka!

Naše pošte. Kako se čini, morati ćemo zadržati neprestance ovu rubriku te iznašati na svjetlo u svakom broju obojnih točnost i rad na naših poštah. Kad smo se pritužili radi neurednosti na poštah,

rečno nam bijaše, da većina činovnikah kod ekspedije nerazumi našeg jezika, te nepoznavajući hrvatskih naslovah i poštah, šalju naš list kamo njim se sviđi. Da doskočimo tomu neredu, pripišemo uz na-slov, mjesto opredjeljenja u njemačkom ili talijanskom jeziku. Nu ni to nepomaže. Javnja nam naim prijatelj iz sv. Roka u Kranjskoj, da nije primio našeg lista od 9. jul. i 23. jul. prem bijaše naslov nje-mački. Zadnji broj pako pod istim naslo-vo (St. Rochus in Krain) putovao je (kako nam pasica kaže) kroz pet raznih poštah prije nego li je stiguo na mjesto opredjeljenja. A ipak bi morao i svaki poslednji poštaraki vježbenik znati, da nelma u Kranjskoj nego li jedna poštaraka poštaja pod gorjnim imenom. Nepomišlu dakle, niži njemački naslovi a mi žalimo što neznamo turski, morda bi to pomoglo.

Pomorske viesti.

Table with shipping schedules: Navli za brodove sa jedra iz Trsta. Columns: Destination, Frigate, Date, and other details.

Table with shipping schedules: Navli za brodove iz Rieke. Columns: Destination, Frigate, Date, and other details.

Table with shipping schedules: Navli za parobrade iz Rieke. Columns: Destination, Frigate, Date, and other details.

Kretanje austro-ugarskih brodovah u tu- i inozemstvu.

Dejadrili u: Ponillac 17. jul. Arciduca Rodolfo, Marti-nolić iz Baselina. — Havre 17. jul. Betal, Marella iz Buenos-Ayresa. — Anvers 18. jul. Ophir, Adameo iz Buenos-Ayresa. — New-zealand 18. jul. Sagittario, Sodić iz Orfana. — Monreal 15. jul. Achille F. Perdić iz Palmoutha. — Genate 1. jul. Fratelli B. Nikolij iz Trsta. B. Enrico, Martinić iz Rieke. — Algir 7. jul. Dešković A. Nogovatić iz Rieko. — Barcelon 16. jul. Josipa M. Murocchini iz Llanussola. — Maritima 19. jul. Tonina II. Soppa iz Cam-pagna, Fratelli E. Tomašić iz Marianopolja. — Rotterdam 18. jul. Sagittario, Sodić iz Orfana. — Boston (S. D.) 8. jul. Margarita, Ragusin iz Alesandrije. — Filde, Colado iz Augusta. — Oltava 10. jul. Filadelfo, Poldrago iz Maite. — Sanusio 10. jul. Follia, Gramonda iz Bu-enos-Ayresa. — Hamburg 21. jul. Vigan, Ko-vošević iz Pola. — Trst 25. jul. Emma, Vialo-Pondo iz Miletaka, Amalia, Randić iz New-castlea, Papanrog, Radončić iz Kopra, 29. Grounce, Milinović iz Patrasa. — Rieku 28. jul. Giano, Marušić iz Pireja, 24. Forza, Perčić iz Foweyu, Vesna, Stiglić iz Cetta, 25. Vesna, Stiglić iz Cetta, Ginta, Campacci iz Liver-poola, Dorina, Mohović iz Leitha, Ireneo, Snauc iz Cetta, Temi, Tomašić iz Liverpoola. Vjeran, Randić iz Orfona. — Elinore 21. jul. Elliot, Ivančić iz Koko. — Cadix 13. jul. Zebra, Sutura iz Guadelupe. — Schiedam 13. jul. Sa-gittario, Sodić iz Orfana. — Maritima 22. jul. Helgoland, Vianchini iz Moulana, Figlio Sodić iz Trsta. — Carigrad 17. jul. Adrastia, Oetti-neo iz Korčule. — Malta 20. jul. Javor, Ka-monarović iz Branjanske, Pietro Bošković, Ka-lugjerović iz Zmriane. — Cardiff 23. jul. Car-grad, Haggia iz Liverpoola. — Hull 23. jul. Flegi, Zotti iz Buenos-Ayresa. — Boston (Sjed. Drž.) 12. jul. J. G. Gurić iz Hovgresa. — New York 11. jul. Maria, Štapanović iz Zmriane, 14. jul. Roma, Milno iz Londona. — Filadelf-ija 18. jul. Euro, Kozulić iz Liverpoola. — Boston (Sjed. Drž.) 10. jul. Margarita, Ragusin iz Alesandrije. — Palmouth 24. jul. Ga-rattiere, Martinić iz B. Ayresa. — Rio-Janerio 4. jul. Florida, Skopčić iz Cardiffa. — Mer-sitima 24. jul. Grobnik, Kabrian iz Rieke. — Jakin 23. jul. Gistulini, Valentin iz Liverpoola. — Anzenon 26. jul. Conte Ignio L. Kamena-ović iz Cardiffa. — Grenock 26. jul. Nada, Pajković iz B. Ayresa.

Odjeđali iz: Iz Trsta 30. jul. Glurko, Patričević za Malta. — Rieku 23. jul. Angelini, Pajković za Mar-siliju, Borghese, Tominić za Trst. — Newport-Monna 25. jul. Leda, Budinčić za Buenos-Ayresa. — Gene 25. jul. Sator, Rodinjo za Batavia. — New York 11. jul. Maria, Štapanović iz Zmriane, 14. jul. Roma, Milno iz Londona. — Filadelf-ija 18. jul. Euro, Kozulić iz Liverpoola. — Boston (Sjed. Drž.) 10. jul. Margarita, Ragusin iz Alesandrije. — Palmouth 24. jul. Ga-rattiere, Martinić iz B. Ayresa. — Rio-Janerio 4. jul. Florida, Skopčić iz Cardiffa. — Mer-sitima 24. jul. Grobnik, Kabrian iz Rieke. — Jakin 23. jul. Gistulini, Valentin iz Liverpoola. — Anzenon 26. jul. Conte Ignio L. Kamena-ović iz Cardiffa. — Grenock 26. jul. Nada, Pajković iz B. Ayresa.

noylc za Nova Jorku. — Bordaux 24. jul. Amor, za Nova Orleansa. — Alesandrije 19. jul. Giorgio Bošković, Givović za Carigrad. — Genate 15. jul. Erica, Martinić za Patras. — Alesandrije 13. jul. Emma, Tijanić za New-yaven. — Cadix 22. jul. Zebra, Sutura za Maritiju. — Carigrad 20. jun. Drina, Kooović, 24. Petka, Lucijanović za Dubrovnik, 20. Amalia D. Smrkinić za Odesan, 24. Bredna P. Škurid za Solun, Peleg, Matković za Trst, 24. John, G. Bilić za Rieku, 14. Mathusalem, Bulić za Napulj. — Maritima 10. jul. J. Štapanović, Štapanović za Janniku, 2. Gada 16. jul. Ar-tiste Giovanni, Fiamin za Genau. — New York 18. jul. Anarat, Kršajla za Alesandriju. — Filadelfija 15. jul. The Lord Warler, Oojo-nak za Rieku.

TRGOVAČKE VIESTI.

Table with market prices: Cava Rio, Kukur tučen, Ulje za jelo, dalmatinsko, talijansko fino, Nika talijanska, ljudjeka, Pajar Batavia, Bakalar Troms, Petrelji, Mast svađašnja Dalm., englezka, Šlanica hrvatska, Maslo, Naranče puljiz, Rozliđ puljizki, Limun mnogo pitani, Mandole Dalm. esk., Smokve Calamata, Smokvo Dalm., Vana bosanaka, dalmatinska, Keže strojanu poplat, kravje, telejje, surove volovje ov-đašnje svježe, suhe dalmat. istar., telejje 100 komada, Šilje bosan. srbske, hrvatske, Pšenica Ugar., Kukuruz vlaški, banatski, hrvatski.

Trččanska burza

Table with market prices: Austriljeka pap. renta for. 82.55 do for. 82.85, Ugarska 92.05 do 92.20, Ista u zlatu 4%, Dionlea nar. banke 851. do 853., kredit-banaka 282. do 283., Talijanska renta 93.11 do 93.11, London 10 lirah sterlingah 125.1 do 125.1, Neapolino 9.93 do 9.96, C. kr. cokolni 5.82 do 5.84, Državno marke 61.20 do 61.40, Iste franczecke 49.40 do 49.60, talijanske lire 49.15 do 49.30.

Lutrijski brojevi

Table with market prices: dne 1. agusta: Trst 45. 21 40 19 68, Lino 50 60 65 1 18, Budapest 88 74 84 71 41, Innsbruck 74 81 78 67 7, dne 6. agusta: Prag 61 41 75 90 1, Lavov 84 75 78 3 12, Hermannstadt 14 38 63 26 23.

Sveukupnog Itečništva doktor P. T. Xidias

specialist za kožne i tajne bolesti stanuje Via della Caserina br. 3. I. p. i ordinira danomice od 12—3 sata.

Dr. Aleksander vitez Koch.

C. nizozemsko-zapadno-indijski zdravstveni častnik u miru. Komander Bolivar-reda HomOpap ordinira danomice od 3—4 sata. Via Nuova broj 11.

Agentura parobrodarske plovitbo za Sjevernu i Južnu Ameriku uputuje izseljenike uz nizku cijenu, najbolje uvjete i dobre preporuke. — Obratit se na ovlaštenoga Agenta. 10—8 Giov. A. Gajja, Trst.

Advertisement for A. GERGOLET-A, international goods exporter, located at Via dell' Arsenal 2, TRST.

